

RAVISKEEM: denozumab**Infoleht keemiaravi patsiendile**

Kasvajavastased ravimid mõjutavad rakkude paljunemist ja jagunemist kudedes ning on suunatud vähirakkude hävitamisele. Ravimid mõjutavad ka normaalkudesid ja –rakke, tekitades erinevaid kõrvaltoimeid. Kõrvaltoimed ja nende intensiivsus on inimestel erinevad, vaevused enamasti kaovad. Lisaks vähivastastele ravimitele saate ka iiveldusvastast ravi. Ravi süvendab väsimuse ja jõuetuse tunnet ning võib tekitada libiido langust.

Enne ravi alustamist tuleb Teil anda vereproov, mille alusel saab raviarst hinnata, kas Teie seisund võimaldab kasvajavastaseid ravimeid manustada.

Kasvajavastased ravimid valmistatakse igale patsiendile individuaalselt haigla apteegis ning tuleb arvestada valmistamiseks kuluva ajaga.

Soovitused:

- jätkake ravi ajal võimalikult tavapärasel elustiilil;
- kerge füüsiline aktiivsus vähendab väsimustunnet;
- rääkige enesetunde muutustest õele või arstile;
- jooge rohkesti vedelikku vähemalt paaril päeval pärast ravi;
- vältige alkoholi ja ärge tarvitage vitamiinpreparaate päev enne ravi ja ravi ajal;
- teavitage arsti kõikidest ravimitest, toidulisanditest ning taimsetest preparaatidest, mida hetkel kasutate.

Ravi läbiviimine

Enne kasvajavastaste ravimite manustamist võidakse manustada ka kõrvaltoimeid (iiveldus, allergilised reaktsioonid) vähendavaid ravimeid (ajaline kestvus ~ 15–30 min).

Teile on määratud: denozumab infusioonravi

Võimalikud kõrvaltoimed	Soovitus kõrvaltoimete leevendamiseks/ selgitus
Mõju hammastele	Väga oluline on hammaste regulaarne hooldamine ravi ajal. Vajadusel käige hambaid kontrollimas hambaarsti juures.
Lõualuu kärbumine ehk nekroos	Harvadel juhtudel võib ravi denozumabiga põhjustada lõualuu nekroosi. Selle vältimiseks on oluline hoida hambad korras. Lõualuu valulikkusest informeerige raviarsti.
Hüpokaltseemia ehk madal kaltsiumi sisaldus veres	Tekitab lihastõmbusi- ja krampe või lihaste jäikust, võib tekkida eelkõige ravi alustamisel denozumabiga. Võtke ravi ajal kaltsiumi ja vitamiin D tablette, näiteks Calcigran forte 500 mg kaks korda päevas (kui raviarst pole öelnud teisiti).
Kõhukinnisus	Jooge rohkelt vedelikku; sööge kiudainerikast toitu, nt puu- ja köögiviljad, täisteraleib. Vajadusel kasutage apteegi käsimüügis olevaid lahtiseid.
Lihaskrambid ja/ või liigesvalu	Tugeva valu puhul võtke 1–2 tabletti ibuprofeen 400mg kuni 3 korda ööpäevas.

Koostanud keemiaravi keskuse onkoloog Kersti Oselin ja proviisor Keit Ilau (2018).

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla
www.regionaalhaigla.ee

J. Sütiste tee 19
13419 Tallinn